

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társasai.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNÁ.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egy szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

A magyarság jövője.

Irta: Buza Barna.

Ha elmélkedünk magyar hazánk jövő fejlődésén, s ha egyre jobban meggyőződünk arról, hogy Magyarország boldogulását és függetlenségét csak a magyar ipar kifejlesztése útján érhetjük el, s ezen az úton biztosan elérjük: akkor csak annál keservebben esik látni a magyar fajnak az ipari és kereskedelmi foglalkozástól való idegenkedését.

Ez bénítja meg a jövőbe vetett reményeink szárnyalását, ez huz keresztet számításainkra terveinkre, ez teszi kétségessé minden igyekezetünk és törekvésünk sikerét. És ha hajótörést szenvednek a függetlenségi gazdasági fegyverekkel való kivivásáról szót terveink, csak ez az elsősorító idegenkedés lehet a szikla, amelyen törekvéseink zátonyra jutnak.

Az a legnagyobb bajunk, hátrányunk, veszedelmünk, hogy egy varrótűt, egy nyakkendőt nem készítenk el itthon, hanem a külföldről veszünk mindent. Ezek a magyar gazdasági élet nyílt sebei, amelyen keresztül pusztulunk, s lassan elvérzünk. Ha ezen segíteni tudunk, megmarad, boldog, virágzó és független lesz Magyarország. Ha ez így marad, belepusztulunk.

Tehát lelkes és komoly ipari

tevékenységnek kellene megindulni az egész országban. Ha felismerjük, hogy erre van legfőbb szükségünk, s ez bajaink biztos orvossága, akkor mindenkinek, aki szereti hazáját, vállvetett munkával kellene azon igyekezni, hogy pótoljuk ezt a végtelentes foglalkozásunkat. Tanulmányozni az ipari foglalkozásokat, azokra nevelni és buzdítani a fiatalságot, azokat segíteni és támogatni minden eszközzel. Hogy meginduljon végre egy egységes vérkeringés, hogy ne csak aratólód és kaszapengés töltse be a magyar levegőt, hanem kohók, pörölyök lármája, gépek zugása.

Erre volna szükség, ezt kellene látnunk, hogy a jövőbe vetett bizalmunk megerősödjék. És a műhelyekben, a gépek körül ott kellene látnunk Árpád népét, amint a magyar földből bányászott vasat szerszámmá, a magyar földön termelt kendert vászonná, a magyar földön nőtt fát butorra dolgozza fel.

De ez még mindig csak ábránd. Helyette látjuk és halljuk ma is azt a szerencsétlen gondolkodást, hogy az ipar nem ur foglalkozás, hogy csak az ur, aki földbirtokos, vagy megyei tisztviselő. Egész nemzeti betegséggé fejlődött már nálunk ez a felfogás. Nemcsak a gentry, a középbirtokos osztály van szaturálva vele. Beleitatódott már a

magyar fajnak minden rétegébe, az arisztokráciától a parasztságig tele van vele minden osztály. S ez a felfogás egymaga annyi katasztrófát és romlást hozott már egyesekre, családokra, nemzetre, mint török, tatár, német együtt véve.

Nemcsak a gentry, nemcsak a lödbirtokosok osztálya irtózik az ipartól nemcsak itt idegenkednek a szülők attól, hogy iparosnak neveljék a fiaikat, s nemcsak itt fejlődik ki már a serdülő gyermekekben az a gondolkodás, hogy az ipari foglalkozás szegényelni való, alsórendű és nem uri dolog. Nagyon, de nagyon sok iparost ismerek, aki a munkájából nemcsak megélt, de vagyont is szerzett, meg is gazdagodott. Ha ezek a fiokat a maguk mestersegére nevelik, műhelyükkel, üzletükkel jómódot, boldogulást hagyhatnak rájuk. Így erősödhetik az iparos elem, így lehet a kis műhelyből fokozatosan hatalmas gyártelep, így fejlődhetnek tekintélyes iparosdinasztiák, amire ezer meg ezer példa van Ausztriában, Németországban, s amire sajnos, legfeljebb egy-két fehérhollószzerű példa van minálunk. A jómódu magyar iparos már „urnak”, jogásznak nevei a fiát. Akármilyen rosszul tanul is, keresztül kinnozza gimnáziumon, egyetemen. A tanításhoz rámege a vagyon egy része, a többit elkölti a fiatal

ur, mihelyt kézhez kapja. Mert a pénzköltést meglepő gyorsan tanulja meg. Aztán beáll valami hivatalba, s pár ezer korona fizetéssel végig kinlója az életét. A műhely pedig az apa halálával bezáródik, a nemzeti vagyona elveszt egy szép értéket, a nemzet gazdasági élete egy munkaerőt, amely intelligenciájával nagyon hasznossá válhatott volna, a jogász „ur” jóllét, produktív életmód s meggazdagodás helyett kap valami silány hivatalát, s nem használ vele se magának, se másnak. Mert az ugyan teljesen mindegy nemzetre, államra nézve hogy a hivatali szobákban ki körmöli az aktát, de a nemzet gazdaságára igen nagy különbség, hogy intelligens, képzett iparos vezet-e egy régi hírnevű ipari műhelyt, vagy új műhelyben kontratók babrálnak, akik csak azért mentek iparosnak, mert semmi más pályán nem tudtak boldogulni s az iskolában megbuktak.

És ez nem egy-két szórványos eset, ez általános, mondhatni, törvényszerű jelenség. Alig van csak némi kivétel alóla.

Hát így nem boldogulunk. Így nem fog a magyar nemzet ipart fejleszteni, így nem alakulhat ki az a nemzeti hadsereg, amely az új szabadságharcot a munka fegyvereivel végig küzdi.

Akarjuk minden lehető módon, minden rendelkezésünkre álló eszközzel az ipar fejlesztést, mert

A szocializmusról.

Irta és felolvasta a Kazinczy-kör f. hó 12-én tartott estélyén: Dr. Buza Barna.

IV.

Gyönyörűen kezdődött. Az a francia alkotmánykészítő nemzetgyűlés volt a világ legidealistább s legnaivabb testülete. Megalkotta az emberi egyenlőség kódexet, tisztán a józanész alapján. S azt hitte, hogy most már itt a boldogság, itt az Eldorado, az emberiség ügye mindörökké rendezve van.

S a gyönyörű alkotmányból egy-két év alatt zűrzavar, felfordulás, vértenger lett. Mert mindenben tökéletes volt az az alkotmány és minden kellék meg volt hozzá, csak egyre lett volna még szükség: arra, hogy az emberek egyszerre mind angyalokká legyenek. Az emberek azonban — emberek maradtak és így egymást érték a felkelések, a vérengzések, jött a terror, a sansculotte uralom tombolása, s mindez tartott egészen addig, míg egy fiatal, 27 éves tábornok a Tuillériák

előtt belé nem ágyuztatott a megvadult tömegbe, s rendet nem csinált.

Evel aztán új felvonása kezdődik a színjátéknak, amelyet Napoleon korának nevez a historia. Az a 27 éves tábornok a világtörténelem legképrázatosabb alakjává fejlődött. Szegény prokátornak volt a fia s 35 éves korában a franciák császára s a világ ura lett. Testvéreit, rokonait, barátait, holmi pincéereket, szabólegényeket, baka-kaplárokat csupa hercegekké, királyokká tette. Egyiknek — másikat ma is király még az utóda. Ma már mesében se hinnének el ilyet. És ez a szórul szóra megtörtént hihetetlen mese, amilyen tündöklő szép, olyan hatalmas a kacagó szatirja az emberiség minden törekvésének. Ime: feltámadt a francia nép, hogy szabadságát és egyenlőségét kivívja, a zsarnokságot megdöntse s ebben a küzdelemben vérben gázol, az arisztokráciát kizusztítja, a királyt, királynét lenyakazza, mindent, ami az uralkodásra egyesek korlátlan hatal-

mára emlékezteti, lerombol, összezuz, — s öt év múlva maga állít újra bálványt magának, kezébe adja akorlátlan hatalmat, téri, hogy grófokat, hercegeket nevezzen ki, új arisztokráciát teremtsen s még mindezt nagyon lelkesedik is. És a régi abszolútizmus romjain felépül nem a népszabadság, hanem az új abszolútizmus.

Igy van minden emberi törekvés. Ep azért, mert nem angyalok, hanem emberek vagyunk. És ha ma uralomra jutna Magyarországon a szocialdemokrácia, holt bizony, hogy tíz esztendő múlva báró Welner Jakab és Bokányi Dezső felémelt fizetésű miniszter urak lövetnének a dragaság miatt lázongó tömegre.

A francia forradalom óta kezdődik aztán a tulajdonképeni szocialista irodalom. Okoskodnak rajta, hogy mért nem sikerült akkor a népököt kivívása és egymásután állítják fel az egész világ boldogítására való csalhatatlan gazdasági rendszereket. Fourier, Saint Simon gyönyörűen kimutatják, hogy az

egész élet így, ahogy van, csupa igazágtalanság s nagyszerű ábrándos tervekkel eszelnek ki, hogy hogy kellene ezt a világot igazságosan berendezni. De mikor megpróbálják, sehogyse sikerül semmi. 1848-ban, mikor rövid félszázad óta már a harmadik királyukat kergetik el a franciák s újra köztársaságot csinálnak teljesen a szocializmus jut diadalra. Hirdetik a „munka jogát”, hogy az állam köteles mindenkinek munkáról gondoskodni. Louis Blanc miniszter fel is állít egy csomó állami közműhelyt, ahol mindenki kapott munkát s fizetést. No, össze is gyűlt ott az ország minden munkakerülője s a fizetést ugyan felvették, de dolgozni egy se akart. Utóljára is be kellett zárni a híres műhelyeket s az egész szocialista köztársaságnak megint az lett a vége, hogy 1852-ben III. Napoleont császárrá választották.

A franciáknál csupa rajongás, ábrándozás, mondhatni: poézis volt a szocializmus. Alighogy a németek a kezükbe vették, azon módon tudomány lett belőle. Mert a német min-

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték

1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

Lapunk 4 oldal.

— febr. 26.

ez a függetlenség útja. De azt akarjuk, hogy az az ipar ne csak magyarországi ipar, hanem magyar ipar is legyen.

Ezért kell arra törekednünk hogy a magyar nemzet, s különösen a magyar középosztály adja rá magát az ipari foglalkozásra. Minden szülő a második fiát iparosnak nevelje. Egy formán kötelessége ez gyermeke és hazája iránt.

S talán még sem olyan ördögi dolog ehhez hozzá szokni. Csak buzdítani, terjeszteni kell, csak legyenek hirdetői, apostolai az eszmék. Akinek csak befolyása van a nemzetre, aki az ifjúság lelkét irányíthatja, mind álljon be ennek a törekvésnek hitterítőjéül.

A turáni pusztán még lovas, állattenyésztő nép volt a magyar. Akkor még a földművelés is olyan lenézett, nem úri foglalkozás volt, mint most az ipar. S mégis megtanultuk és megszerrettük a földművelést. Szent István nemcsak a kereszténységet terjesztette el a még mindig nomád magyarok közt, hanem a földművelést is. Es ma már ez úri, sőt egyedül úri foglalkozás. Hát így megszokhatjuk az ipart is. Es meg kell szoknunk, mert ettől függ nemzetünk tenmardása, jövője, függetlensége.

Jogász van már elég, most iparos legyen a magyar. Hogy milyen okos emberek itélnek a bíróságokban, az távolról se olyan lényeges kérdés, mint hogy milyen ügyes és milyen magyar emberek vezetik az ipari műhelyeket. Nem kitűnő bírókra, ügyvédekre, államférfiakra van ma szükség, hanem okos és képzett iparosokra. Nem Verbóczyek és Deák Ferencek kellene ma, hanem Zsolnay Vilmosok.

Ha ezt elérhetjük, hazánk jövője s függetlensége biztosítva van. Ha nem, akkor egész úri felfogásunkkal, ipart és kereskedést megveto osztálygöngyünkkel elnyel minket a gazdasági fejlődés kérelhetetlen törvényszerűsége.

denből tudományt csinál. Ha meg csókolja a feleségét és jól esik neki, mindjárt leül és megír egy három kötetes munkát a csók elméletéről, történelmi jelentőségéről és metafizikájáról. Természetes dolog, hogy a tudományos szocializmus is Nemzetországban alakult ki. Lassalé és Rodbertus mellett fellépett a próféta, a szocializmus pápája, a esalhatatlan szent Marx. Ez írta meg a szocializmus tudományos elméletét, egyáltalában igen sokat írt és az irásaira ma is esküsznek a világ szocialistái. Megalapította a történelmi materializmust, ami abból áll, hogy a világhistoriában minden csak a kenyérért történt, pl. a trójai háboru nem azért volt, mert Helénát elrabolta Páris, hanem, mert Trója igen gazdag volt s a görögöknek fajt a foguk a vagyonára. Így mondják végig az egész történelmet, s akiről nem tudják kimutatni, hogy kenyérért csinált valamit, pl. Dugovics Tituszról, arról egyszerűen ki mondják, hogy bolond volt. Természetesen Marxnak is borzasztó rossz és igazságtalan ez a világ, a tőkét ő is riblisnak tartja, de azt ő se mondta meg, hogy hogy kellene

Politikai összejövetel. A sátoralj-
ujhelyi függetlenségi körben f. évi
március 8 án d. u. fél 5 órákor poli-
tikai összejövetel lesz, melyen dr.
B u z a Barna, kerületünk orsz. kép-
viselője az új ipartörvényt fogja öm-
mertetni. A nagyfontosságú összejö-
vetelre már most felhívjuk városunk
iparosaink figyelmét, amennyiben
ezen az összejövetelen megismer-
hetik az öket nagyon közelről ér-
deklő új ipartörvényt és alkalmak
szé figyelemzetű képviselőnkét;
az órájuk esetleg sérelmesnek talál
pontok megváltoztatásának szük-
ségességére.

HIREK.

„Az egyszerűség és jó izlés diadala a „függetlenségi kör” házi estélyén.

Nagyszerű és az emberi életmódra
jótékony hatást eredményezhető
eszméje támadt a „Függetlenségi
kör” házi estélye rendezőségének
hogy díjat tűzött ki jutalmul az
egyszerűségnek és jó izlésnek az
öltözködésben való nyilvánulásáért.

Először is, minden jó izlésű és a
saját, valamint az egész emberiség
boldogulását és boldogságát szem
előtt tartó egyén csak gratulálhat
azoknak, akik elgondolták, hogy
egyszerű ruhábanis meg lehet je-
lenni egy estélyen, ha az izlés-
esen van kiállítva és mulatni is
lehet benne, mert vannak még, a
kik megtalálják az egyszerűben is
a szépet, ha ruháról is van szó és
vannak még olyan férfiak is, a kik
az egyszerű ruhában is megálják,
ha csakugyan megvan, a nőben a
nőnek legszebb ékességét a szerény
séget és jó modort, melyeknek
csak előnyös keretül szolgálhat a
jó izléssel kiállított egyszerű ruha.

Azután pedig gratulálni kell az
eszmé megvalósítóinak a díjak el-
nyerőinek, kik közül az első Masz-
nik Jolánka, a másodikat Keltner
Ilonka, a harmadikat Rakmányi
Aranka kapta.

Igazán ugy gazdasági, valamint
művelődési szempontból kívánatos
lenne, ha az indítványt tett rendez-
zők s a jutalmazottak uttörők len-
nének és sok követőre találának a

hát azt a világot helyesen és igaz-
ságosan berendezni. Mutat ugyan
egy módot s azt ő gy neveli, hogy
a termelési eszközök közulajdonná
tétel. Termelési eszközöknek te-
kinti a földet is. Vagyis minden
föld az államé lenne s az állam
mondaná meg, hogy ki menjen ka-
pálni, ki menjen szántani és ki le-
gyen munkafelügyelő. Az államot
persze a cucilisták vezetnék és ők
rendelkeznének, hogy ki hova men-
jen. És ez nekünk, polgári társada-
lomnak igen nagy baj lenne, mert
Zempléneben pl. biztosan Weinberger
lenne a főispán és ő már pl. engem
biztosan röghözni küldene, sőt azt
bizsem, Schmidt Lajosnak se valami
könnyű munkát adna. No és az még
bizonyosabb, hogy Bokányi se ka-
pálna és Weltner Jakab nem az éke
szarvát fogná, hanem ők bizonyára
a földművelés országos főintézői
lennének százezer forint évi fizeté-
ssel. Sőt bizonyára a náikat se kubi-
kusoknak rendelnék ki, hanem leg-
alább is szőlészeti főfelügyelőkné.
Szóval most is van elég panama a
világban, de hogy akkor mennyi
lenne, azt el se tudjuk képzélni.

(Folyt. köv.)

jó izléssel párosult egyszerűséghez
vezető görögység uton, a melyen
el lehetne aztán jutni a valódi boldo-
gulás és boldogság forrásához, a
megelégedettséggel járó jó módhoz.

Minden ember a boldogság után
törekszik, de nagyon kevesen nyo-
rik el annak csak kis töredékeit is,
mert sokan, ha látszólag mások
megítélése szerint boldogok is, tény-
leg nem azok, mert lehet, hogy el-
vannak látva minden földi jóval,
öket ez nem légtü ki teljesen,
mert szívük mindig többre és többre
vágyik. Mindigvannak előttük olya-
nok, a kik még náluk is jobb mód-
ban vannak, a kiknek még szebb
lakásuk, még szebb ruhájuk és még
kényelmesebb életük van.

Az ilyenek a maguk jó életét
nem látják, csak azt, hogy vannak
a kik náluk jobb módban élnek, a
kik az ő felfogásuk szerint szeren-
esebbek mint ők.

Tudom, hogy nem mondok újat,
ha azt mondom, hogy a kevéssel
beérő ember a legboldogabb.

Ez azonban tudjuk jól nem azt
jelenti, hogy talán tegyük össze a
kezünket, kössük meg teljesen vá-
gyainkat, ne kívánjunk semmi szé-
pet, semmi jót, hanem igenis azt,
hogy ne fölösleges ezirálkodásra
pazaroljuk pénzünket, erőnket és
izlésünket.

Mindenben a mi bennünket kö-
rülvesz, a melyben élünk, nyilvánul-
hat az izléses egyszerűség és ha
erre fogunk törekedni, ha ennek
megvalósítását ruházatunkban, la-
kásberendezésünkben, magunkvisel-
letében, sőt lelkületünk egész meg-
nyilatkozásában célul tűzzük ki,
sokkal boldogabbak leszünk, mintha
cifra és sokszor bizony éppen a kü-
lönlegest, a nagyszerűt hajnászva,
a jó izlést nélkülöző formában sze-
rezzük be életszükségleteinket.

Akkor, ha megelégszünk az egy-
szerűvel, nem fogy el annyi időnk
és lelki erőnk míg valamit meg-
valósíthatunk és több kedvünk is
lesz az elért célban való gyönyör-
ködésre.

Időnk pedig marad elég, hogy
lelkünknek valódi műveltséggel lássuk
el, s ez bizonyára több gyönyört
fog okozni, mintha akár ruhában,
akár butorzatban vagy bármilyen
külsőségben csupa hiúságból legyöz-
zük embertársunkat, és ez által
mintegy újabb versenyzésre hívjuk
fel őket. Az ilyen ádatlan harcban
szenvedünk mi is, mert vajmi ke-
vés az az igazán semmi lelki haszon-
nal járó siker, — melyet elérhe-
tünk, ahhoz a győtrelemhez képest,
melyet kiállunk, míg nyugalmat,
pénzt feladozva elérjük azt.

De hogy valakinek tetszését meg-
nyerje az a mi egyszerű és külön-
sen hogy felül tudjon emelkedni a
sok kicsinyes nezetben, velemlényen
hogy érdemesnek találja megkeresni
az egyszerűben a szépet, arra az
illetőt nevelni kell, s akkor mint a
falra hányt borsó ugy fognak lel-
kéről visszapatanni az esetleges gu-
nyolódó megjegyzések, a mik ellen
bizony senki sincs addig bízottva,
míg mindenki, vagy legalább a
többség be nem látja, hogy minden
cifra ruhánál többet ér a lelki szép-
ség és jószág, és hogy a cifrakodás
teljesen kizárja a lélek művelését,
mert nem is egyeztethető össze az
igazi lelki műveltség, a fölösleges

sallangok előállításával és megszer-
zével.

Keressük a szépet az egyszerűség-
ben is fenséges természetben, az
majd megtanít bennünket minden-
ben az ószhangra, még a színek ve-
gyülőkében is, mert ott nincs pl. a
zöld levelek mellett egy bokron
sárga, piros, kék, lila virág, csak
olyanok, melyek egy árnyalatúak,
vagy egymáshoz valók.

Keressünk a lelkileg igazán művelt
emberek egyéniségében, és ne szé-
gyeljük, sőt örüljünk neki, ha bár
eleinte bizonytalan léptekkel, de
már mégis kezdünk megtanulni
azon az uton jární, mely éppen
egyszerűségben nyilvánuló szépsé-
geivel fog gyönyörködtetni bennün-
ket és végre is el fog vezetni oda,
a hol az egyszerű, a nemes, a szép
fog tetszeni minden jó izlésű em-
bernek.

— **Pecszár Gyula** — plébános Öröm-
mel hozzuk a hírt, hogy *Andrássy*
Dienes gróf mint kegyur. a monoki
plébániára *Pecszár Gyula* itteni ad-
minisztrátort nevezte ki. A nemes
főur választása egy minden tekin-
tetben derék papnak szerzett me-
gérdemelt jutalmat. Mi bár *Pecszár*
Gyulában a függetlenségi eszméknek
egy őnzetlen, lelkes bejnköt
vesztjük el; de kívánunk neki az
új otthonában állandó boldogságot
és kitartást, a függetlenségi zászló
alatt a haza és egyháza javára le-
endő további munkásságához. —
Mint halljuk, *Pecszár Gyula* helyére
Marczinkó József segédlelkészt fog-
ják kinevezni.

— **Bírósági kinevezések.** A király
Berinczy Dienes dr. budapesti ügyész-
ségi alügyész a királyhelmecei já-
rásbírósághoz járásbíróvá. — *Piskóthy*
Ferenc dr. sátoraljújhelyi törvény-
széki jegyzőt a löseai ügyészséghez
alügyésznek nevezte ki.

— **Egyházi kinevezés.** A *Kapossy*
Menyhert elhalálozásával megüresed-
ett vásárhelyi plébánián a plébánosi
állás ma sincsen még betöltve.
Ugyanis a *Sermage* és *Andrássy*
grófi családok a praesentúra névze
nem egyeztek meg és így királyi
döntés alá fog valószínűleg az ügy
kerülni. Miatán az állás betöltése
eként hosszabb idő múlva fog csak
megtörténhetni, a kassai püspök
Kristóf Lajos kassai hitszónokot
Vásárhelyre helyettes plébánossá
nevezte ki.

— **Áthelyezések.** A király *Emödy*
László királyhelmecei járásbírónak
törvényszéki bírói minőségben a
sátoraljújhelyi kir. törvényszékhez,
Peterfi Béa tamási kir. járásbírónak
a királyhelmecei járásbíróság-
hoz saját kérelmükre való áthelyesü-
ségeket legkegyelmesebben megengedni
meltóztatott. — A m. kir. pénzügy-
miniszterium *Gebhardt* Pál itteni m.
kir. prenzügyi állami végrehajtót
saját kérelmére hasonminőségben
Kassára helyezte át.

— **Egyházmegyei hír.** *Firczak* Gyula
munkács egyházmegyei püspök *Demeter*
János ubrezsi lelkészt, Sztan-
kócra helyezte át.

— **Uj polg. isk. tanár.** A nagymí-
hályi polgári fiúiskolánál megüresed-
ett tanári állásra *Irtzing* Ferenc
nyelv, történet s zenei szakcsoportra
képesített polg. isk. tanár választat-
ott meg.

— **Halálozás.** *Brandtner* János a
gróf *Károlyi* László radványi urad-
almában lévő kastélyok felügye-
lője f. hó 22-én elhunyt Radvány-
ban. A temetés az uradalmi tisz-
tek testületileg vették részt, a te-
metést *Gurilla* Agoston és *Novák*
László kegyurasági plébánosok vé-
gezték. *Jurának* István gróf *Károlyi*
László radványi uradalmának inté-
zőjét súlyos csapás érte, két férje-
zett nővére egy időben hirtelen el-
hunyt. Az uradalmi tisztikar a gróf

fal az élükön kifejezték részvétüket a kiváló gazdatisztnék.

— **Bücsüestély.** Abból az alkalomból, hogy *Petsár* Gyula sajhelyi adminisztrátor monoki plebánusnak kineveztek, tisztelői bücsü lakomát rendeztek tiszteletére március 2-án este 8 órakor a „Vadászkürt” szálloda éttermében. Egy teríték ára 4 korona.

— **Ispánovics Sándor felolvasása.** A zemplénmegyei Kazinczy körben f. hó 23-án este 6 órakor Ispánovics Sándor vetített képek kíséretében felolvasást tartott Finnországról és a finn nép sajátosságairól. Az estélyen a sárospataki dalárda is szerepelt finn énekekkel. Az estélyen nem nagy számban jelentek meg a kör tagjai.

— **Változás egy iparvállalat vezetésében.** A nagymihályi sör- és malátagyár részvénytársaság igazgatósága legutóbb megtartott igazgatósági mérleg-vizsgáló ülésében *Horváth* Sándor ügyvezető-igazgatót, a vállalat vezetéséről kifeléjtett érdemei elismeréséül egyhangúlag vezérigazgatóvá nevezte ki.

— **Kazinczy-köri estély.** Vasárnap március 1-én dr. *Hornyczy* Béla a kör igazgató alelnökéi vetített képekkel előadást tart a Kazinczy-körben d. u. 6 órakor ezen a címen: „*Utazás a világ úrbén.*” Ezen előadás komolyabb ösmertterjesztő előadás lesz a csillagászat egy részéről. Ezen előadás február hó 28-án d. u. 3 órakor a tanuló ifjuság részére is meg lesz általa tartva. Amennyiben esetleg a vasárnapi előadás elmaradna úgy az előadást jelző és hét helyen kitett táblák be lesznek vonva.

— **Helyreigazítás.** Most számunkban megjelent „dr. Stern Armin ünnepelése” c. hírünkben sajtóhiba folytán az ünnepelés idejéről 1-re lett feltüntetve. Az ünnepelés azonban március 4-én lesz, melyet ezennel helyreigazítunk.

— **Az „Iparos-kör” megalakulása.** Folyó 23-án vasárnap délután tartotta alakuló közgyűlését, a helybeli ipartestület kebelében alakult „Iparos-kör”. Az ipartestület szék-házának nagyterme csaknem egészen megtelt az érdeklődőkkel, kiket Móré Dániel elnök szívélyes szavakkal köszöntött. A már előzőleg tartott értekezleten egybeállított „házzabályokat” a közgyűlés észrevétel nélkül elfogadta s ezek alapján választotta meg közfelkiáltással az ipartestület titkára által ajánlottakat. Ügyvezető igazgató lett: Zinner Bernát, társigazgatók: Zombory János és Reichard Armin, főjegyző: Majoros András, jegyzők: Palásthy Adolf és Windt Jakab, pénztárnok: Schwarzbardt Lipót, ellenőr: Viczmány Vincez, háznagy: Schwarz Sámuel, főkönyvtárnok: Friedman Lajos, alkönyvtárnok: Gondkevicz Ferenc, választmányi tagok: Csomós Bertalan, Tarpay János, Szabó Sándor, Rimár József, Nagy György, Kovalecsik János, Lénhard Imre, Sant Mór, Morgenstern Emánuel, Ferkovits Jakab, Demjén István, Balogh József, Messa István, Révész Simon, Schwarcz József, Gáspár Ferenc, Lovász István, Petsár Sándor,

Szombathy Gyula, Klein Izidor, Keszenbaum Lajos, Zemlényi Sándor, Pakhárt Bertalan, Plóth Ignác, Palásthy Lajos, Lászlófi Henrik, Linder Dávid, Klein Armin, Kálmán Zsigmond, Schwarcz N. József, Ruzsinszky István, Rakovszky Sándor, Majoros Gyula, Schön Mór, Karla Ferencz, Magyar Ferencz, Rooz Adolf, Blockner Izidor, Neumann Adolf, Góts Ignác, Weisz Mór, Dankó Ferencz, Fixler Miksa, Csernovits Gyula, Begala András, Takács János, Zihovits Bertalan, Bukovics József. A választások megkezdése után, Kovalecsik János és Tóth András fejezték ki örömmüket az „Iparos-kör” megalakulása felett, s a titkár üdvözölte a megválasztottakat. Az „Iparos-kör” már ez év március hó 2-án megkezdte működését, egyelőre a székház nagytermében, s az ipartestület elnöksége — mint a kör felügyelői — mindent elkövetnek, hogy a kör hivatásának, a közművelődésnek, az ipari és iparos érdekek fejlesztésének, szakbeli ismeretek terjesztésének, megfeleljen, — mi ezelőből, tekintettel a kezdet nehézségeire, ez uton is felkéri a helyi és vidéki sajtó képviselőit, s a lap kiadókat, hogy a kör olvasó asztala részére, legalább egy ideig, egy-egy lap példányt ingyen megküldeni sziveskedjenek.

— **Áradások.** Folyó hó 24-éről menő éjjel a hó olyan sűrűn és nagy mennyiségben esett, a mennyi hó e télen aligha takarta a földet. Hajnalra gyönyörű téli napra virradtak, reggelre azonban már valóságos vízáradás támadt az utcákon és a járókelők bokáig érő havas vízben jártak. A hirtelen jött meleg tavaszi időjárás következtében a hó hirtelen olvadásként indult és a hegyekről olyan rohamosan hőmpölygött a víz, hogy a Ronyva medre szemlélatomást megdagadt. Az olvadás a városban sok helyütt okozott zavarokat. Így a többek között számos pince megtelt vízzel, sőt egyes udvarokba és azokból a lakóhelyiségekbe is behatolt a víz. A háztetőket borító nagy hó a rohamos olvadás miatt sok házban is kisebb nagyobb kárt okozott. A tegnapi egész napi olvadás után estére fagygni kezdett és ma még a hó mindig nagy mennyiségben borítja az utcákat.

— **Felozslott társaskör.** Folyó hó 18-án délután 5 órakor tartotta a sárospataki Otthonkör közgyűlését, melyen a jelenvolt tagok egyhangúlag kimondták a kör felozslatását. A felozslás oka az, hogy a kör terhes anyagi kötelezettségeinek, az aranylag kevés bevételek folytán már kezdetétől csak nehezen volt képes eleget tenni. Kísérlet történt ugyan arra nézve, hogy más uton, — hangversenyek, mulatságok stb. útján téssek lehetővé a fennmaradásához szükséges anyagi eszközök előteremtése, de a kör tagjai belátták, hogy egy kör másképpen, mint saját beíró erejéből fenn nem állhat, minthogy pedig a nagy kiadások miatt ez kivétel nélkül határozott el a kör felozslását. A felszámolás elvégzésére, ingóságok elárverezésére és egyébb még szükséges teendőik lebonyolítására a közgyűlés teljhatalommal egy öt tagú bizottságot küldött ki, melynek tagjai Fencik

Nikon elnöke alatt dr. Kiss Sándor, Niesznék Ferenc, Goldblat Mór és Z. Kiss Jenő választottak meg.

— **Tüzi lárma.** f. hó 25-én d. u. 2 óra tájban a tüzoltóság kürtjele verte fel városunk csöndjét. Tüz azonban nem volt látható. Az egész kivonulást egy be nem jelentett kéménygyújtás okozta.

* **Szövetkezeti lemyár.** Az ipart, kereskedelmet, földművelést támogató bodrogközi egyesület *Mailath* Józsefné grófné kezdesére szövetkezeti lemyár létesítésének munkálatait indította meg a nyár folyamán. A grófné oly szívesan vezette az akciót, hogy a tőkét csakhamar jegyezték, s ezer hold lentermelést biztosítottak. E gazdasági mozgalomban a kisgazdák is nagy érdeklődéssel vettek részt. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a jóirányú szövetkezeti vállalkozást segítvén, lehetővé vált 240,000 korona tőkével a gyár létesítése. Az építkezést májusban kezdték meg, s a napokban a helyszíni föltulvizgálát is megtörtént.

— **A kassai Rákóczi-szobor** alapja ja vára 5%-ot jövedelmez a *Rákóczi cipő krém.* A legjobb büfényesítő. Egy e díli gyártója S z é k e l y é s T á r s a K a s s a.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt és egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki,

A SCOTT-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára
5 korona 50 fillér
Kapható a gyógyszerárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módoszer védjegyét a halászlászt-kerék jelölésével meg kell látni.

FARSANG.

Jüggeltenségi batyubál.

A sátoraljai helyi függetlenségi kör választmánya által kiküldött 6 tagú rendező bizottságnak, élén Dr. *Busa Barna* országgyűlési képviselővel, nem lehet eléggé megköszönni azon remek eszméjét és fáradozását; hogy f. hó 22-én a kör helyiségében oly pompásan sikerült batyubált rendeztek.

A függetlenségi batyubál fényes bizonyítékát adta azon általános óhajnak hogy a költséges és rideg nagy bálók helyett, sokkal többet ér, azoknál kedvezőbb mulatság a batyubál.

A körnek ezen farsangi mulatsága minden tekintetben pompásan sikerült. Nagyon szép közönség gyűlt össze, és a hölgyek megmutatták — lelkesedve a felhívástól és a kitűzött díjak által — hogy egyszerű toalettekben is lehet csinosan és izlésesen megjelenni.

A tánc este 9 órakor vette kezdetét és fesztelen kedélyes hangulatban tartott egész éjjelig, amikor

a *Novák Gyula* táncvezető által dirigált „kabaré” négyes véget ért. Ezután a közönség a nagyterembe vonult a fogásig megrakott asztalokhoz. A vacsora alatt Dr. *Busa Barna* *Widder Gyula* és Dr. *Csiby Béla* tagokból álló bizottság összezsede a szavazó lapokat és összeállította a szavazások eredményét. Ezen munka alatt Dr. *Busa Barna* állandó derűltségben tartotta a közönséget az ő ismert szellemes, humoros beszédével; amelyben a szavazás célját, annak lefolyását és eredményét részletesen, kacagtatón adta elő.

A jelenlévő férfiak által a leggyorsabb és legdiszesebben öltözött hölgyeknek kimondattak *áltszemes, titkos szavazás útján: Mészáros Jolánka, Keiner Ilonka, Rakmányi Anánka.* Az első hölgy kapta az első díjat, egy diszes asztali álló órát, a második hölgy kapta a 2-ik díjat egy pompás parfümös kezettát 2 üveg parfümöt; a harmadik hölgy kapta a harmadik díjat, egy szamócziakát ábrázoló csinos kivitellű kék tartót, 5. drb. filigrán műtű gyümölcsös kécskével. Éjfél után 2 órakor ismét kezdetét vette a tánc, és tartott fesztelen, lelkes jövedvel reggeli 6 óráig.

A rendezőség látván a vendégek vidám szórakozását, aranyos kedélyt, engedett az általános óhajnak; és legközelebb ismét rendez a kör helyiségében kabaréval egybekötött batyumulatságot.

Csakis ilyen uton nyújthat a kör tagjainak és azok családjaiknak kellemes, fesztelen mulatságot; amelyen a legjobb hangulatban, és minden nagyobb anyagi áldozatok nélkül résztvehetnek a családok; a körnek is nagyobb jóvedelmet hoz a saját helyiségében rendezett új fajta társas estély, mint a nyilvános nagy bál.

A jelenlévő közönség körében általános örömet keltett közszeretelen álló alispánunk, *Dókus Gyula* megjelenése és a mulatságban való részvétele.

— **Kabaré Királyhelmecezen.** A királyhelmecei függetlenségi kör f. hó 23-án, vasárnap tartotta meg — úgy érkező, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült, s kabaréval egybekötött mulatságát. A tarka színpad műsorában szerepeltek: dr. Bródy Kálmán, Pintér József és neje, Steinfest Zoltán, Farkas Dezső, Horváth Lajos, Peller János, Kolossa Richard, dr. Kasztriner Árpád és Székely Lajos. A konferenciari tisztet Roboz Hugó látta el. A mulatság a legvidámabb hangulatban, csak a hajnali órákban ért véget.

— **Az ipartestület batyubálja.** A sátoraljai helyi ált. ipartestület farsang utolsó vasárnapján, 1908. évi március hó elsején saját székházának nagy termében és mellékhelyiségeiben barátságos batyubál mulatságot rendez. A tánc kezdete este 8 órakor.

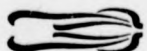
— **A varanói ikr. négyelet** által rendezendő műkedvelői előadás febr. 29-éről március hó 1-re, vasárnapra halasztott el.

— **Mulatság Tokajban.** A tokaji általános ipartestület 1908. március hó 1-én az „Arany Sas” szálloda nagytermében alaptökéjének gyárlapítására amerikai árveréssel és tréfás jelenetekkel egybekötött zártkörű alarcosbált rendez.

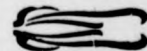
A szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA.

Schön Sándor és Barna Dezső cég felhívja a m. t. vásárló közönség szíves figyelmét az újonnan berendezett és állandóan nagy készletben lévő

menyasszonyi kelengyékere.

Nagy választék hazai, angol és francia divatelmékben, valamint selymek, szőnyegek és függönyökben.

FÉRFI RUHÁK bel- és külföldi gyártmányu posztókból mérték szerint pontosan készítettnek.

Minták klvánatra vidékre is költésmentesen küldetnek.

**ALAGCSÓ- ÉS GŐZTÉGLAGYÁR
KONT MANÓ**

BEREGSZÁSZ.

Hemlokszattégla, dísztéglá, faöntégla
ék- és kéménytégla, cserépszindely,

HORNOSTETŐCSEREP

alagcsó, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokozatoknak terv szerint
való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Írási cím: Gőztéglagyár Beregszász.

Beregszász, a postabélyeg kelte.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhöz egyaránt.

A legkötőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülű

hornyos tetőcserep,

(16692. sz. alatt szabadalmazva.)

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Es a cserep örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon jární lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden valogyal elég erős neki.

As a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserepnek ára ezenként Beregszász állomáson waagonba rakva 68 korona.

Egy négyszögletes területen 16 darab fekszik.

Egy waagonnak (5200 drb.) vasuti szállítási díja Sátorajauhelyre 34 korona körülbelül.

A faszindely ellenében való előnyét szükségtelen feszegetni, és a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját semire sem lehet felhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűbiztonság tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserep felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserep egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerincszerepnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

As üvegcserép bádóglak helyébe 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensőbb t. cz. közönséget, különösen a falukban a tisztelendő urakat, birákat, jegyzőket, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserep nem nehéz, elbíra minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tévészenél a fel falu pár óra alatt rajta lesz a langnak.

Kiváló tisztelettel:

Kont Manó,

alagcsó- és gőztéglagyára BEREGSZÁSZ.

Mintát kívánatra szívesen küldök.

Képviseelő, vizsontelárusító kerestetik Sátorajauhelyen fakeskedő, építési vállalkozó, vagy építőmester személyében.

Első osztályu fail géptégla nagybárá nyersfalazatnak is használható!

KIADÓ

május 1-től, esetleg azonnal egy
**5 szoba, konyha, pince,
pinczeház és mellék-
helyiségekből álló lakás.**

Bővebbet a kiadóhivatalban.

ELADÓ

a sátorajauhelyi határban, a
gyártelep közelében, több hold
szántóföld, valamint **nagyobb
rét.** Érdeklődőknek bővebb tá-
jékoztatást nyújt **Nagy Albert** uj-
hely-vidéki körjegyző.

100 drb.

csontlevélpapír

és 100 boríték

2 korona

Landesmann Miksa és Társa

könyv- és papírkereskedésében.

Bérbeadó

1908. május hó első napjától,
három évi időtartamra a Kossuth
és Palotás utcák sarkán levő
Grünbaum-féle házban

**egy üzlethelyiség,
egy pinczelakás.**

Értekezhetni lehet **Grünbaum
Simonnal.**

Német

kisasszony

ki a háztartásban is
járatos, gyermekekhez
helyben állást keres.

Czím a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziész, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
közvényenél, oszmai és meghűléseknek, bedörz-
söléseknek, söléseknek használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevizsgálások óvatossá legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
D: Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Makulatur
papírok
jutányos árban kap-
hatók a
kiadóhivatalban

Műfogakat és egész fogsorokat
kiválóan készít
Magyar Ferencz
fogtechnikus
Sátorajauhely, Kossuth-u. 181.
Eltört és nem jól illő fogsorok
átalakítása 2 óra alatt

Minden utánnomás és utazás büntetéssel jár.

Egyedül valódi csak

THIERRY BALZSAMA

a zöld apóca védjeggyel. Törvényesen védve. Osodasze-
rűen gyógyítja az emésztési zavarokat, gyomor- és bél-
görsöt, hurutot, mellbajokat, influenzát, különösen pedig a
kezdődő tuberkulózist stb. 12 kis, vagy 6 kettősüveg, vagy
egy szabadalmazott zárral ellátott nagy üvegnek ára 5 kor

THIERRY CENTIFOLIA-KENŐCSE

non plus ultra gyógyszer a legvalóságosabb és elővált sebek,
gyuladások, sebesülések, kelések és mindennemű fekély
gyógyítására, mitéketek többnyire feleslegessé tesz. — Két
tégely ára bérmentve 3 K. 60 f. A szállítás csak az ösz-
szeg előleges beküldése vagy utánvát mellett történik.

Megrendelési cím: **THIERRY A** gyógyszerész
Pregráda Rohitsch-Sauerbrunn mellett

Raktár Budapestén **Török József** gyógytára és **D. Egger Leo** gyógytára, Vértés L. Lugos és
az öszszes gyógyszertárakban.
Óva intek mindenkit egyedül valódi törvényesen védett balzsamom után-
zatának vásárlása, megrendelése és főleg ismételtárúsítása ellen
A büntető törvény 23. és 25. szakaszai szerint a büntető bíróság mindenkit, ak
más, nem az én gyógyszertáramból származó kenőcsöt, az én egyedül valódi, a
zöld apóca védjeggyel ellátott, törvényesen védett Thierry-balzsam gyanánt ren-
del, vásárol és ismételtárúsít, 4000 koronára is terjedhető pénzbírságra vagy évi
elzárásra is ítélheti el. Epen úgy büntetik azokat, akik a közönség kizsákmányo-
lása céljából forgalomba hozott pótszerket más nevek alatt tolatkodó módon ren-
delnek vagy árusítanak.

Olajfestészethez

szükséges kellékek:

u. m. olajfestékek, ecsetek, festővászon,
matrixfirniss, damaszfirniss, rectifterpentín,
lenolaj, paletta stb.

nagy választékban kapható

Landesmann Miksa és Társa

könyv-, papír-, író- és rajzszekereskedésében
Sátorajauhelyben.